

**До Министъра на МЗХ
на Р. България**

Относно:
Спешни мерки за съживяване на българското гъбопроизводство

**ЗАЯВЛЕНИЕ
от Съюза на гъбопроизводителите в България**

Уважаеми г-н Грудев,

С настоящото писмо искам накратко да Ви запозная с развитието и настоящото състояние на българското гъбопроизводство, за да апелирам към бърза реакция за неговото съживяване.

В България до 1989г. производството на култивирани печурки е било управлявано от ръководството на ЦКС и е давало занимание и доходи на хиляди семейства. И до днес донякъде то изпълнява социална функция, защото дава препитание на много хора.

След демократичния преход и оттеглянето на държавата в лицето на ЦКС през 1989г. този сектор е тотално забравен от управляващите през следващите 22 години. Не са направени никакви промени в остарялата нормативна уредба от 1984г. Гъбопроизводството не се следи, отчита, нито субсидира от държавата.

В същото време се увеличават изискванията от страна на ЕС относно регистрациите, екологията, рестрикциите в растителната защита, хигиената и проследяемостта на храните. Това кара дребните гъбопроизводители да преминават в нелегалност. Целият отрасъл попада под лоното на сивия сектор. До 2006г. в България има регистрирани трима земеделски гъбопроизводители.

По интересното е обаче какво се случва с този сектор след влизането на България в ЕС през 2007г.

Би трябвало българските производители да получат достъп до големите пазари на съюза, както и европейски субсидии за модернизиране на тяхното производство. Но се получи точно обратният ефект. България даде на ЕС 7 млн. консуматори и получи едни нищожни помощи за сектора.

За седем години в България се одобриха около седем-осем инвестиционни проекта за гъби и се усвоиха не повече от 1,5 млн.

евро. За сравнение в Полша са усвоени повече от 1 милиард евро за гъбопроизводство, което позволи тази страна да увеличи своето производство 3 пъти за 10 години, като от 130 хил. тона достига 335 хил. тона през 2013г. Освен това Полша не е член на евро зоната, което ѝ позволява постоянно да девалвира своята валута, с цел да поощрява износа.

В момента дребните български гъбопроизводители са на доизживяване, а по-едрите-пред фалит. От няколко години родният ни пазар постоянно се залива с печурки от Полша. Доставка се извършват от фирми без фактура или на цени по-ниски от производствената себестойност, за се плаща по-малък данък добавена стойност или изобщо да не се плаща. Но целта на това писмо не е да обяснявам как се правят икономически измами в България.

Въпросът ми към Вас по-скоро е как да бъдем конкурентоспособни на пазара в ЕС като:

1. Ние производителите чакаме по 2 години за усвояване на пари от проекти по ПРСР? За този период, ако фирмата успее да оцелее, то субсидията е „изядена” от лихвите по кредитите.

2. Размерът на финансовата помощ, определен с таваните по отделните мерки на ПРСР, е абсолютно нищожен, за да се изгради една модерна производствена ферма за гъби.

Пак ще направя сравнение с Полша. Производителят на гъби Жакюб Стандера с фирма „В рая на гъбите” разполага с ферма от 5000 м² през 2008г, но за 6 години успява да достигне с помощта на европейските субсидии 30 000м² (инвестиция, равняваща се на 15 млн. евро).

3. Българските гъбопроизводители не получават никакви държавни помощи под каквато и да било форма. Единствената такава помощ е еднократно получената де-минимиз през 2012г.

Гъбопроизводството изисква висок финансов ресурс и начален капитал. Конкурентоспособни са онези производители, които отглеждат гъби в големи обеми и безспорно качество. Това се постига чрез огромни инвестиции в скъпа техника и оборудване.

Как да се борим с доставките от Полша при тези условия? Това не е честна конкуренция, това е смазване на родното производство.

Как да посрещнем 130 хил. тона от Полша, предназначени за Русия, които се насочват към страните на ЕС след ембаргото?

Франция вече поиска от ЕК обезщетения за засегнатите производители. Германското министерство на земеделието изготвя подробен списък на продуктите и производителите, засегнати от санкциите, и възнамерява да участва активно в работата на формиращата се работна група, която трябва да проучи последиците от руското ембарго и да изготви препоръки за размера на компенсациите. Гърция и Румъния също направиха своите искания към ЕК.

Освен това нека припомним, че Световната Търговска Организация позволява на страните консуматори на европейски стоки, да наложат антидъмпингови мита, за да защитят националните си производители.

Точно това започва да прави Полша: дъмпингови цени, за да продаде своите гъби, ябълки, месо и тн.

Моля като имате предвид тази информация, като отчетете създалата се икономическа обстановка и кризата, в която се намира нашето гъбопроизводство, да вземете спешни и адекватни мерки!

Не е ли време България да въведе минимални доставни цени на земеделските продукти от ЕС при начисляване на ДДС, както и мита за дъмпингови стоки?

Не е ли време да се улесни достъпът и намали времето за усвояване на средствата по ПРСР? Имайте в предвид също, че се одобряват много инвестиционни проекти, които остават паметници, защото експертите в ДФЗ не са компетентни за всяко производство. Много е важно преди да бъде одобрен един проект, да се вземе предвид становището на съответната браншова организация или експерт в областта.

Не е ли време да наложите на чуждите търговски вериги да предлагат поне някакъв минимален процент българска стока и да не лишават българския консуматор от избор?

Производството на плодове и зеленчуци в България продължава да спада от години, а някои сектори като гъбопроизводството са на изчезване.

В очакване на Вашето разбиране и бърза реакция, оставам на разположение за допълнителни разговори и при необходимост от делови срещи.

Тел. за връзка: 0878 390959

Дата: 11.08.2014г

*С уважение:.....
И.Димитрова- Председател на СГБ*